

Seda ARSLAN

Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

İşverenin Haklı Nedenle Fesih Hakkı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

HAKLI NEDENLE DERHAL FESİH KAVRAMI, HUKUKİ NİTELİĞİ, KOŞULLARI, ŞEKLİ VE İSPATI

I. Genel Olarak.....	3
A. 'Haklı Neden' Kavramı	6
B. İş Sözleşmesinin Belirli/Belirsiz Süreli Olması.....	9
C. Olağanüstü Fesih Türü	9
D. Fesih Beyanında Belirtilen Haklı Nedene Bağlılık.....	10
E. Derhal Fesih Hakkının Önceden Sınırlandırılması veya Kaldırılması	11
II. Haklı Nedenle Fesih Hakkının Kullanılma Koşulları.....	14
A. İş Sözleşmesinin Sürekli Olması	14
B. Kanunda Sayılan Haklı Bir Nedenin Varlığı	15
C. Haklı Nedenle Fesih Beyanında Bulunma.....	15

1. Fesih Beyanının Karşı Tarafa Bildirilmesi Gerekir.....	16
2. Fesih Hakkını Kazanan Taraf Bu Hakkını Kullanmakta Serbesttir	17
3. Fesih İradesi Açık, Anlaşılır ve Kesin Olmalıdır.	17
4. Haklı Nedenle Fesih Beyanında Bulunan Taraf Belirlenmelidir	18
III. Haklı Nedenle Derhal Fesih Hakkının Şekli	19
A. Genel Olarak.....	19
B. Yeni Borçlar Kanunu Uygulaması	20
IV. Haklı Nedenle Derhal Fesih Hakkında İspat Yükü	21

İkinci Bölüm

İŞVERENİN HAKLI NEDENLE DERHAL FESİH SEBEPLERİ

I. Sağlık Sebepleri.....	24
A. İşçinin Kendi Kusuruyla Hastalık veya Sakatlığa Uğraması	25
1. İşçi Bir Hastalık veya Sakatlığa Uğramalıdır.....	26
2. Hastalık veya Sakatlık, İşçinin Kastından yahut Derli Toplu Olmayan Yaşayışından veya İçkiye Düşkünlüğünden Doğmalıdır.....	26
a. İşçinin Kasdı.....	27
b. İşçinin Derli Toplu Olmayan Yaşayışı.....	29
c. İşçinin İçkiye Düşkünlüğü.....	30
d. İşçi Bu Sebeple Devamsızlıkta Bulunmalıdır	31
B. İşçinin Kusuru Olmaksızın Hastalık veya Kazaya Uğraması.....	33
C. İşçinin Doğum Nedeniyle Devamsızlıkta Bulunması (İşçinin Gebeliği).....	39
D. İşçinin Hastalığının Tedavi Edilemeyecek Nitelikte Olması ve İşyerinde Çalışmasında Sakınca Bulunduğunun Sağlık Kurulunca Saptanması.....	41

1. İşçinin Hastalığı Tedavi Edilemeyecek Nitelikte Olmalıdır	42
2. İşçinin İşyerinde Çalışması Sakıncalı Olmalıdır.....	43
3. İşçinin Çalışmasının Sakıncalı Olduğunun Sağlık Kurulunca Saptanması Gerekmetedir	44
E. İş Sözleşmesi'nin Askıda Kalması Durumu	44
II. Ahlak ve İyiniyet Kurallarına Uymayan Haller ve Benzerleri.....	45
A. İşçinin İşvereni Yanıltması.....	47
1. Esaslı Nokta Kavramı.....	50
2. Kimlik İle İlgili Yanıltma.....	51
3. Sağlık Durumu İle İlgili Yanıltma	52
4. Önceki İş İle İlgili Yanıltma	53
5. Sabıka Kaydı İle İlgili Yanıltma.....	54
6. Hile İle Yanıltma.....	55
B. İşçinin, İşveren veya Aile Üyelerinden Birinin Şeref ve Namusuna Dokunacak Sözler Sarfetmesi, Davranışlarda Bulunması veya İşveren Hakkında Şeref ve Haysiyet Kırıcı Asılsız İhbar ve İsnatlarda Bulunması	57
1. İşveren ve İşveren Vekili Kavramı.....	57
2. Aile Üyesi Kavramı	58
3. Şeref ve Namusa Dokunacak Söz veya Davranış Kavramları	59
4. İşçinin Asılsız İhbar ve İsnatlarda Bulunması	62
C. İşçinin İşverenin Başka Bir İşçisine Cinsel Tacizde Bulunması	65
1. Cinsel Taciz Kavramı	66
2. İşverenin Başka Bir İşçisi Kavramı.....	68
3. Cinsel Tacizin Yapıldığı Yer ve Zaman.....	70
D. İşçinin Sataşması.....	71
1. Sataşma Kavramı.....	72
2. Sözlü Sataşma.....	73
3. Fiili (Eylemli) Sataşma	75

4. İşçinin, İşverene veya Bunların Aile Üyelerinden Birine Sataşması İle İşverenin Başka İşçisine Sataşması Durumu	76
5. İşyeri veya İş Süreleri Dışında Sataşma.....	77
6. İşçinin Bir Yakınının Sataşması.....	78
E. İşçinin İçki veya Uyuşturucu Madde Kullanma Yasağına Aykırı Davranması	80
1. Genel Olarak.....	80
2. İşyerine Sarhoş veya Uyuşturucu Madde Alarak Gelmek.....	81
3. İşyerinde Alkollü İçki veya Uyuşturucu Madde Kullanmak.....	82
4. İşyeri ve İş Saatleri Dışında Alkol Almak Fesih İçin Haklı Sebep Midir?	83
F. İşçinin Doğruluk ve Bağlılığa Uymayan Davranışlarda Bulunması	86
1. İşçinin İşverenin Güvenini Kötüye Kullanması.....	88
2. İşçinin Hırsızlık Yapması	91
3. İşçinin İşverenin Meslek Sırlarını Ortaya Atması.....	92
4. İşçinin Doğruluk ve Bağlılığa Uymayan Diğer Davranışları	93
G. İşçinin İşyerinde Suç İşlemesi.....	95
1. İşçi Tarafından İşlenmiş Bir Suç Olmalıdır	96
2. Suç İşyerinde İşlenmelidir.....	96
3. Suç Yedi Günden Fazla Hapisle Cezalandırılan Bir Suç Olmalıdır	98
4. Cezası Ertelenmeyen Bir Suç Olmalıdır	99
H. İşçinin Devamsızlığı.....	99
1. Devamsızlık Halleri.....	101
a. Ardı Ardına İki İşgünü.....	101
b. Bir Ay İçinde İki Defa Herhangi Bir Tatil Gününden Sonraki İşgünü	103
c. Bir Ayda Üç İşgünü	104

2. İşçinin İşverenden İzin Almaksızın İşine Devam Etmemesi.....	105
3. İşçinin Haklı Bir Sebebe Dayanmaksızın İşine Devam Etmemesi.....	106
4. İşçinin Devamsızlık Nedenini İşverene Bildirme Gerekliliği	111
I. İşçinin Görevini Yapmamakta Israr Etmemesi.....	112
1. İşçinin Yapmakla Ödevli Bulunduğu Bir Görevi Olmalıdır	113
2. Görevini Yapması İşçiye Hatırlatılmalıdır	120
3. İşçi Görevini Yapmamakta Israr Etmelidir	123
J. İşçinin İş Güvenliğini Tehlikeye Düşürmesi veya İşyerindeki Malları Zarara Uğratması.....	125
1. İşçinin İş Güvenliğini Tehlikeye Düşürmesi.....	126
a. İşçinin İş Güvenliğini Tehlikeye Düşürmesi Gerekir	126
b. Tehlike İşçinin Kusurlu Bir Davranışının Sonucu Doğmalıdır.....	129
2. İşçinin İşyerindeki Malları Otuz Günlük Ücretiyle Ödenemeyecek Derecede Zarara Uğratması	130
a. İşyerinin Malı Olan veya Malı Olmayıp da Eli Altında Bulunan Makine, Tesisat veya Başka Eşya ve Madde Olması Gerekir	130
b. Bir Zararın Doğmuş Olması Gerekir.....	130
c. Zarar İşçinin Kusurlu Davranışının Sonucunda Doğmalıdır.....	132
d. Zarar Miktarının İşçinin Otuz Günlük Ücretinden Fazla Olması	133
e. Zararı İşveren, Kusursuzluğu İşçi İspatlamalıdır	135
K. Psikolojik Taciz/Saldırı (Mobbing)	136
III. Zorlayıcı Sebepler.....	139
A. Zorlayıcı Sebep Kavramı	139

B. Zorlayıcı Sebebin Bir Haftadan Fazla Sürmesi	143
C. Zorlayıcı Sebep Dolayısıyla Bekleme Süresi İçinde İşçiye Yarım Ücret Ödenmesi	144
IV. İşçinin Gözaltına Alınması veya Tutuklanması	145

Üçüncü Bölüm

HAKLI NEDENLE DERHAL FESİH HAKKINI KULLANMA SÜRESİ

I. Fesih Süresinin Hukuki Niteliği.....	149
A. Genel Olarak.....	149
B. Hak Düşürücü Süre	150
II. Fesih Süresinin Uygulanma Şartları.....	151
A. İş Sözleşmesinin Ahlak ve İyiniyet Kurallarına Uymayan Bir Nedenle Feshi	151
B. İş Kanunu'na Tabi ve Sürekli İşe Yönelik İş İlişkisi.....	152
C. Kanunda Belirtilen Süreler İçinde Kullanılması	152
1. Fesih Süresinin Hesabı.....	153
2. Feshin Tebliğ Anı	155
3. Feshe Yetkili Makam	155
4. Fesih Sürelerinin Geçirilmesi.....	156
SONUÇ	159
KAYNAKÇA	161